

Johtokunnan jäsen Marja Nykänen

Suomen Pankki

Pankkisääntely ja asuntomarkkinat

Asuntosijoittaja 2017 -tapahtuma, Helsinki, 12.10.2017

Puheenvuoron aiheet

- Miksi pankkisääntelyä tarvitaan?
- Asuntomarkkinat eriytyneet asunnon sijainnin ja koon perusteella
- Asuntorahoituksen ehdot keventyneet
- Johtopäätökset

Miksi pankkisääntelyä tarvitaan?

Rahoituksen välittymisellä keskeinen merkitys taloudelliselle kasvulle ja hyvinvoinnille

- Pankkijärjestelmä altis kriisiytymiselle – häiriöillä haitalliset vaikutukset myös reaalityalouteen
- Globaali pankkikriisi johti kansainväliseen pankkisääntelyn vahvistamiseen
- Pankkien riskinkantokyky vastaamaan otettuja riskejä

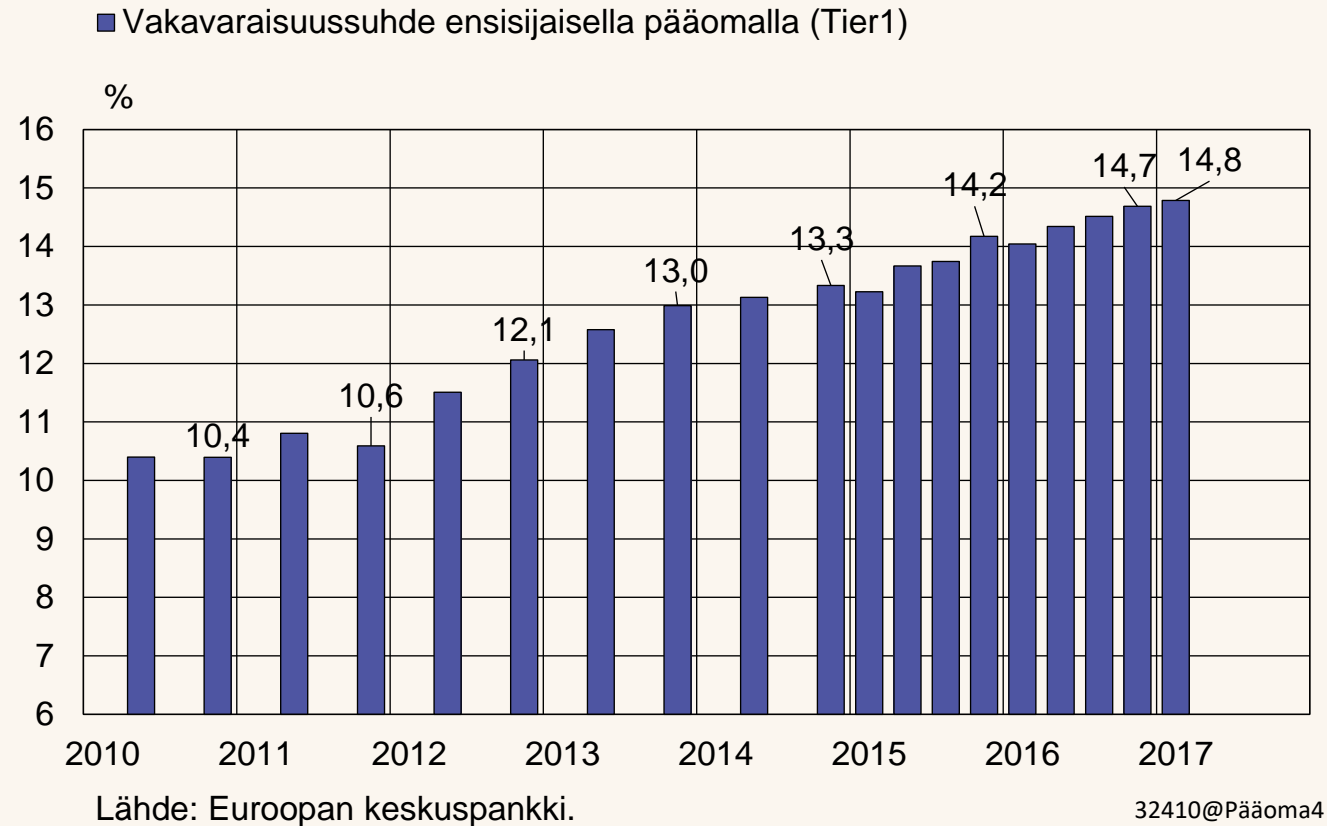

Pankkisääntelyllä vahvistetaan pankkeja ja ehkäistään liiallista riskinottoa

- Pääomavaatimuksilla parannetaan pankkien riskinsietokykyä odottamattomien tappioiden varalle
 - Vakuudellisella asuntorahoituksella lievemmat vakavaraisuusvaatimukset
- Uusilla likviditeettivaatimuksilla ehkäistään pankkien riippuvuutta lyhytaikaisesta rahoituksesta
 - Maksuvalmiusvaatimus edellyttää pankeilta likviditeettipuskureita – täysimääräisenä voimaan 2018 alkaen
 - Pysyvän varainhankinnan vaatimus kannustaa pankkeja pitkäaikaiseen rahoitukseen
- Suuria asiakasriskejä rajoitetaan riskikeskittymien ehkäisemiseksi
- Hyvän hallinnon vaatimukset täydentävät määrällisiä vaatimuksia
 - Hallintoelinten kokoonpanot, tehtävät ja rooli riskienhallinnassa
 - Palkitsemisjärjestelmiä ohjataan tukemaan tervettä riskienhallintaa

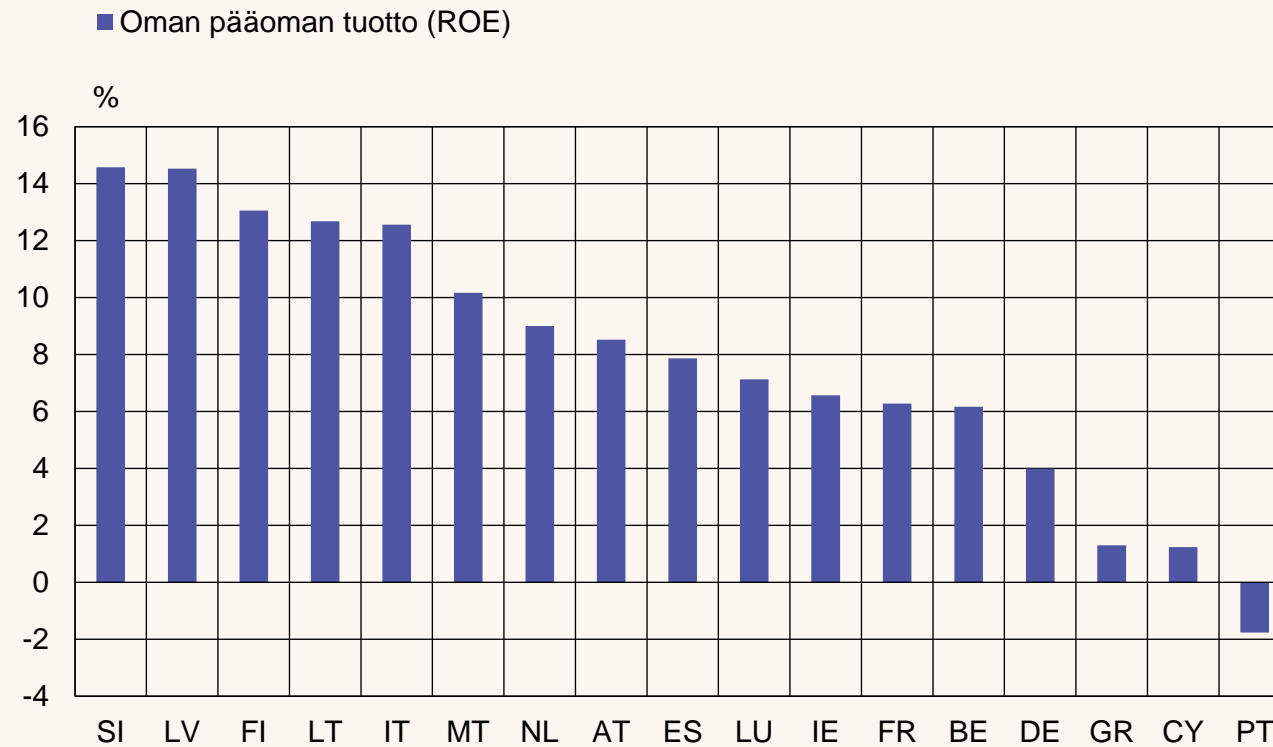

Euroalueen pankit ovat vahvistaneet vakavaraisuuttaan: järjestelmä on kokonaisuutena kestävämmässä kunnossa

Pankkisektorin tulokunto vaihtelee maittain

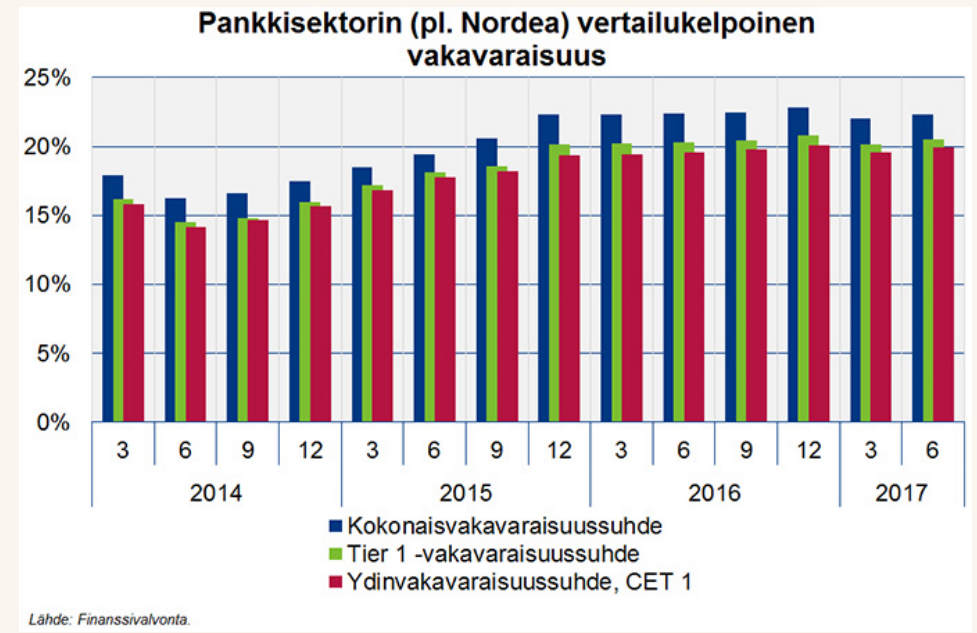
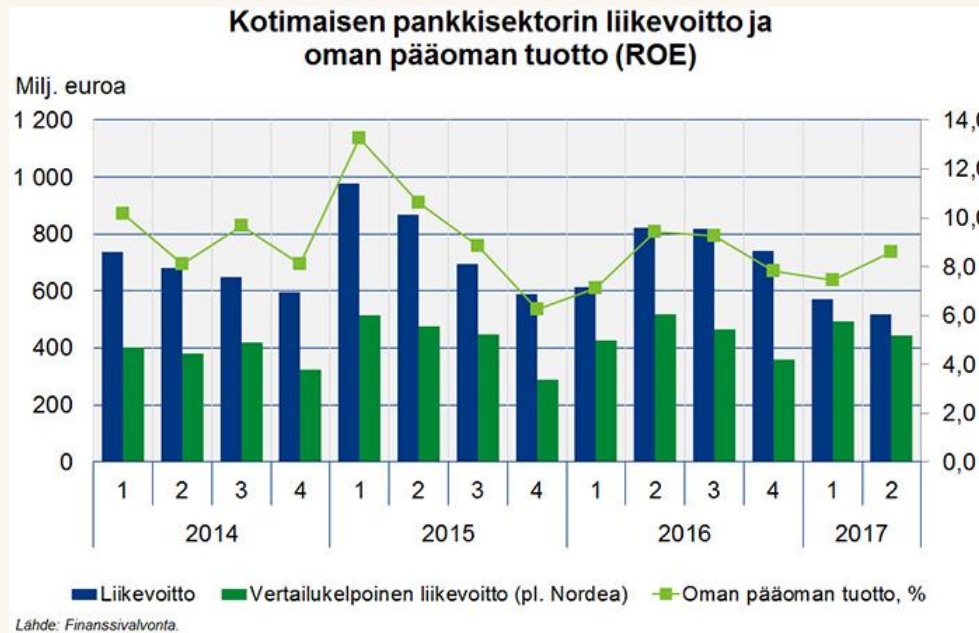

Lähde: SSM.

34308@@SSM ROE

Suomen pankkisektori on kannattava ja vakavarainen: kyky välittää rahoitusta on pysynyt hyvänä

Lähde: Finanssivalvonta, Valvottavien taloudellinen tila ja riskit 30.6.2017.

Makrovakauspoliitilla turvataan koko rahoitusjärjestelmän vakautta

- Yksittäisten pankkien kunnon lisäksi kiinnitettävä huomiota koko rahoitusjärjestelmän vakauteen ja toimintakykyyn
- Erityiset makrovakausvälineet järjestelmäriskien torjumiseksi
 - Esimerkiksi pankkien muuttuva lisäpääomavaatimus ja järjestelmän kannalta merkittävien pankkien lisäpääomavaatimukset
- Asuntoluottomarkkinat yksi finanssikriisien mahdollinen lähtöpiste
 - Kotitalouksien suuri velkaantuneisuus Suomessa erityinen huolenaihe
 - Kohdistetut makrovakaustoimet: enimmäisluototussuhde ja asuntolainojen vähimmäisriskipainot

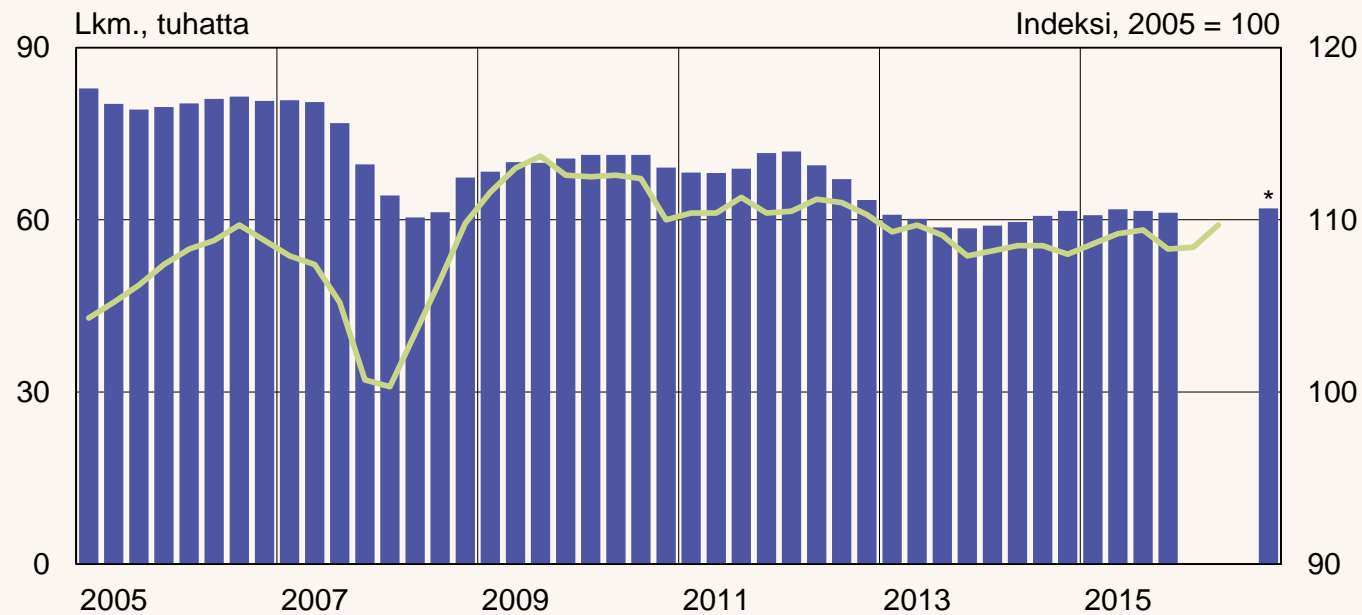
Asuntomarkkinat eriytyneet asunnon sijainnin ja koon perusteella

Suomen talouden taantuma näkyi asuntomarkkinoilla verrattain pehmeänä mutta pitkänä laskusuhdanteena

Asuntojen hinnat ja kauppamäärät

- Vanhojen osakeasuntokauppojen lukumäärä, vuoden liukuva summa (vasen asteikko)
- Vanhojen osakeasuntojen reaali hinnat (oikea asteikko)

* Tilastokeskuksen arvio vuonna 2017.

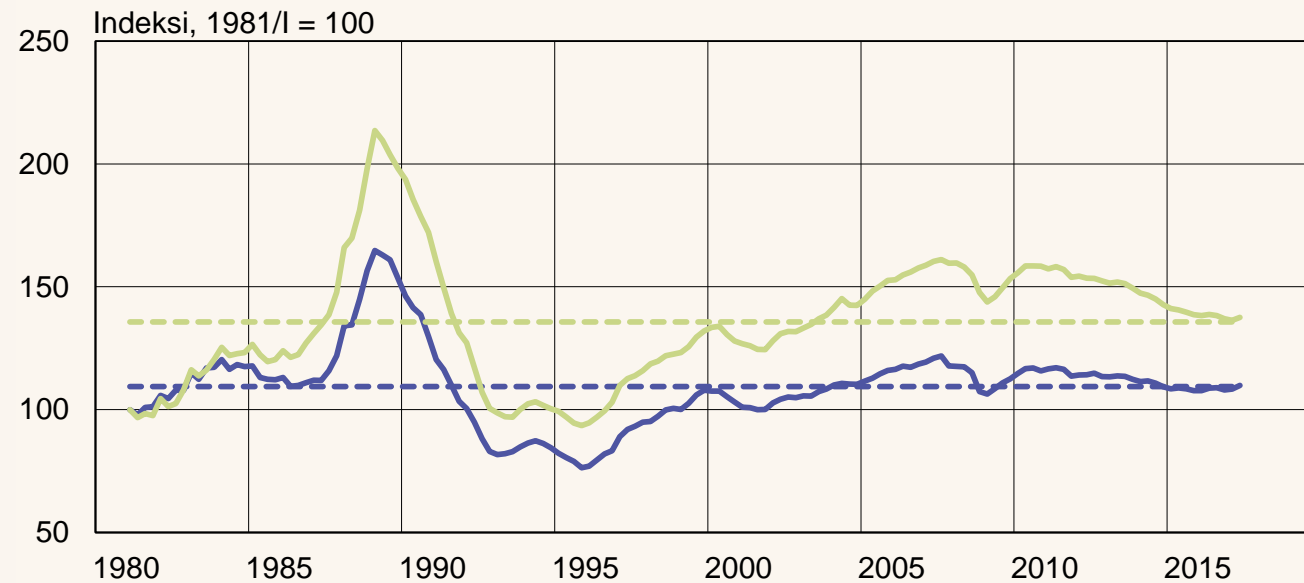
Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankin laskelmat.

Asuntojen hinnat ovat suhteessa ansiotasoon ja vuokriin pitkän aikavälin keskimääräisellä tasolla

Asuntojen suhteelliset hinnat Suomessa

- Asuntojen hinnat suhteessa palkansaajien ansiotasoon
- - - Pitkän aikavälin keskiarvo
- Asuntojen hinnat suhteessa vuokriin
- - - Pitkän aikavälin keskiarvo

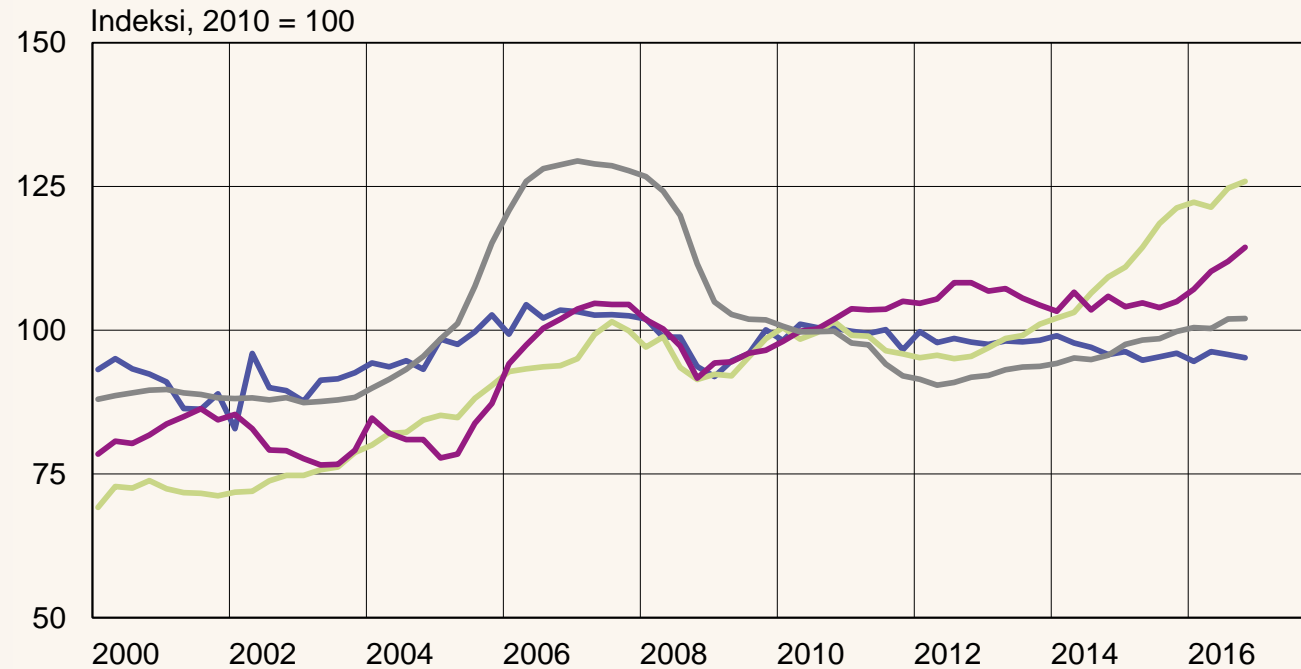
Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankin laskelmat.

Asuntojen hintakehitys on ollut Suomessa maltillisempaa kuin muissa Pohjoismaissa

Asuntojen hinnat suhteessa kotitalouksien tuloihin

— Suomi — Ruotsi — Norja — Tanska

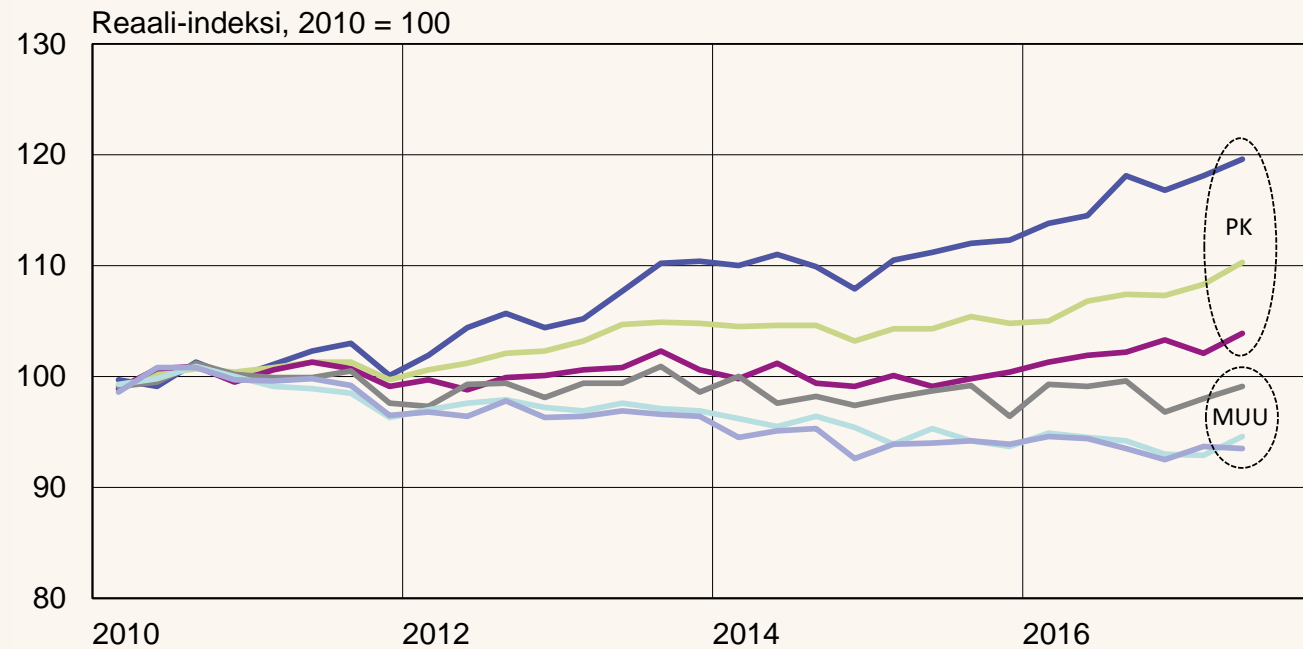
Lähteet: OECD ja Macrobond.

Asuntojen hintakehitys on eriytynyt sekä alueittain että asunnon koon mukaan

Vanhojen kerrostaloasuntojen reaali hintakehitys

- Pääkaupunkiseutu: kerrostaloyksiöt
- Pääkaupunkiseutu: kerrostalokaksiot
- Pääkaupunkiseutu: muut kerrostaloasunnot
- Muu Suomi: kerrostaloyksiöt
- Muu Suomi: kerrostalokaksiot
- Muu Suomi: muut kerrostaloasunnot

Lähde: Tilastokeskus.

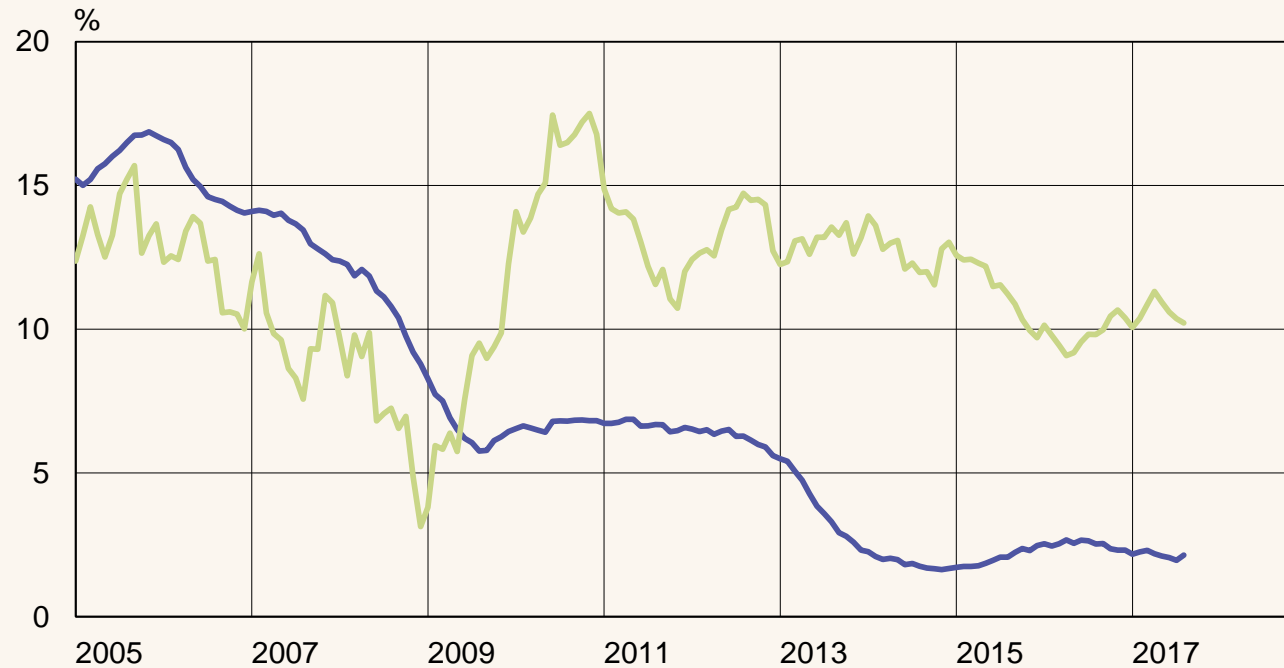
Asuntorahoituksen ehdot keventyneet

Asuntolainakanta kasvaa hitaasti, kun taas muut asumiseen liittyvät lainat ovat ripeässä kasvussa

Luottolaitosten myöntämät asuntolainat ja asuntoyhteisöjen lainat

— Asuntolainakannan vuosimuutos — Asuntoyhteisöjen lainakannan vuosimuutos

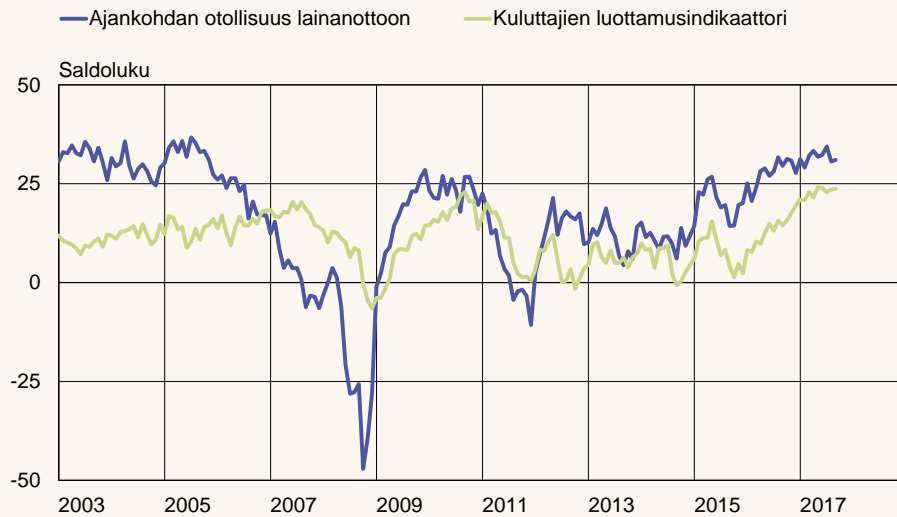

Lähde: Suomen Pankki.

Kotitalouksien luotonkysyntä vaihtelee taloussuhdanteen mukana – nyt vilkastumisen merkkejä

Kotitalouksien näkemyksiä

Kuluttajien näkemys lainanotosta ja taloudesta

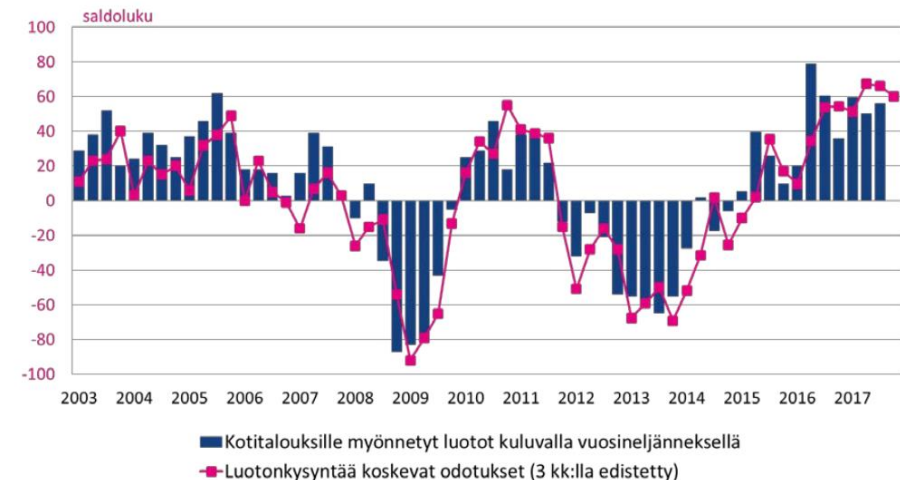
Lähde: Tilastokeskus.

Pankinjohtajien odotuksia

Pankkibarometri III/2017

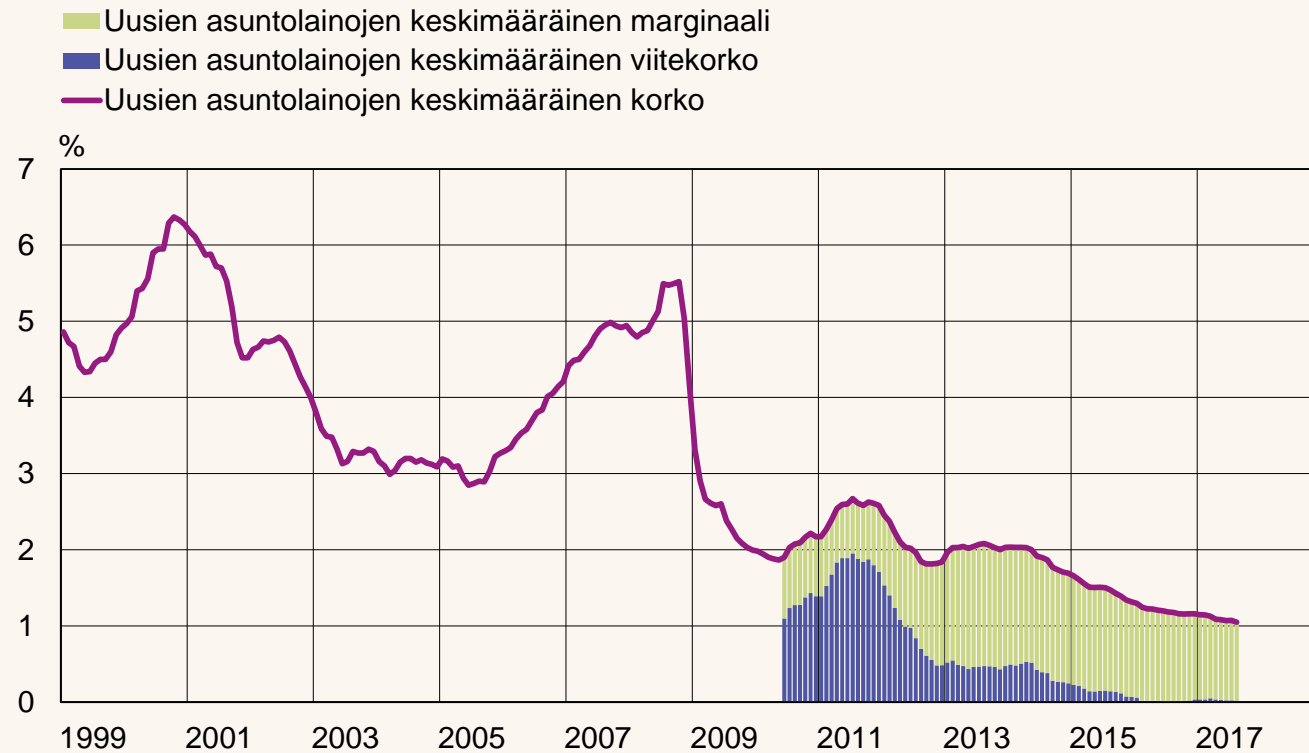
Kuvio 1. Kotitalouksien luotonkysyntä kuluvalle ja seuraavalla vuosineljänneksellä

Uusien asuntolainojen keskikorko on poikkeuksellisen matala; korkotason nousuun on varauduttava

Uusien asuntolainojen keskikorko ja sen koostumus Suomessa

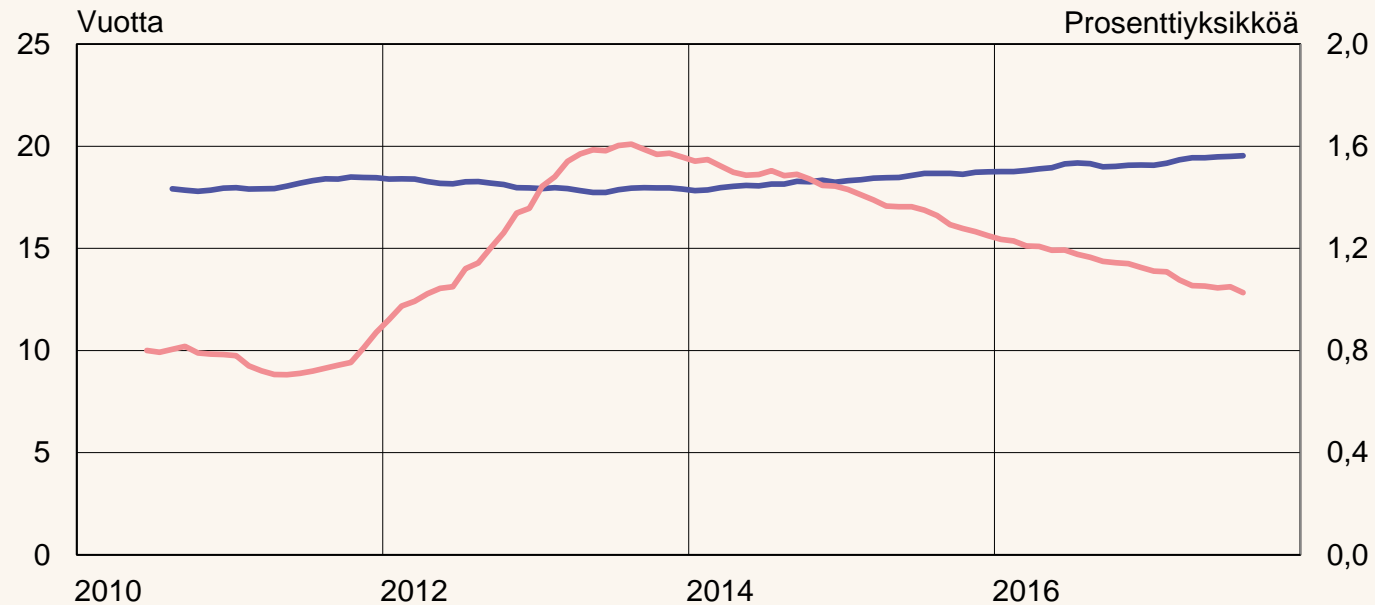
Lähde: Suomen Pankki.

Uusien asuntolainojen ehdot ovat hieman keventyneet viime vuosina

Suomessa nostettujen uusien asuntolainojen ehdot

- Uusien asuntolainojen keskimääräinen takaisinmaksuaika* (vasen asteikko)
- Uusien asuntolainojen laskennallinen keskimarginaali (oikea asteikko)

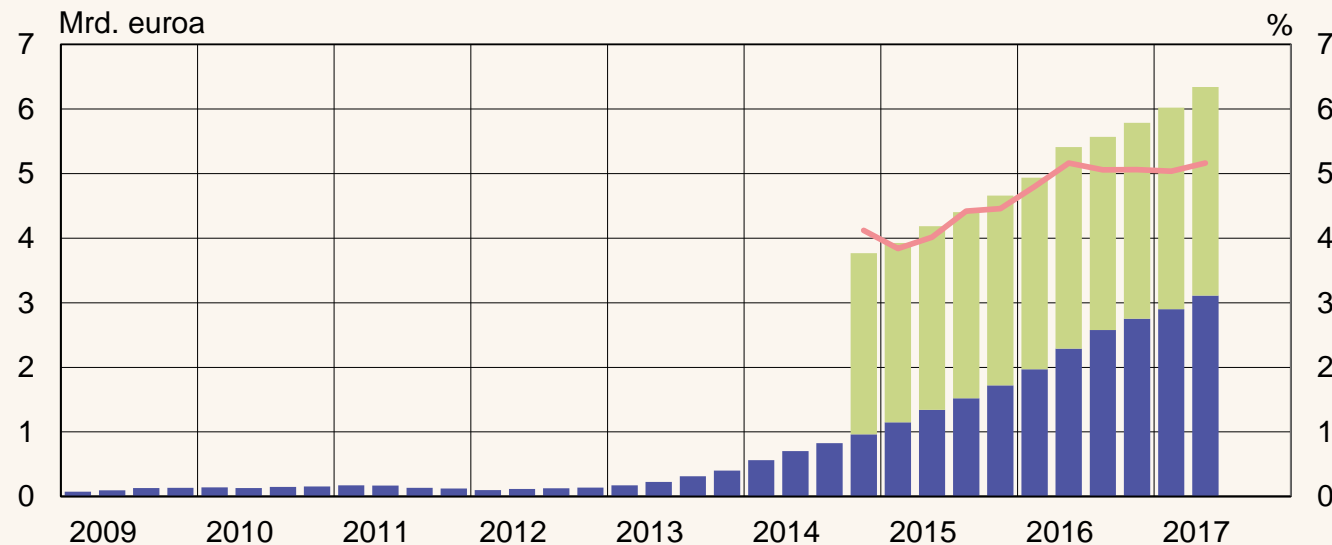
* 3 kuukauden liukuva keskiarvo.
Lähde: Suomen Pankki.

Kiinteistörahastot ovat olleet kasvussa, mutta niiden osuus rahastotoiminnasta on vielä pieni

Suomeen rekisteröityjen kiinteistörahastojen arvo

- Suljettujen kiinteistörahastojen arvo* (vasen asteikko)
- Avoimesti markkinoitavien kiinteistösijoitusrahastojen arvo (vasen asteikko)
- Avointen ja suljettujen kiinteistörahastojen arvo kaikkien rahastojen arvosta (oikea asteikko)

Rahaston arvolla tarkoitetaan tässä rahasto-osuuksien arvoa.

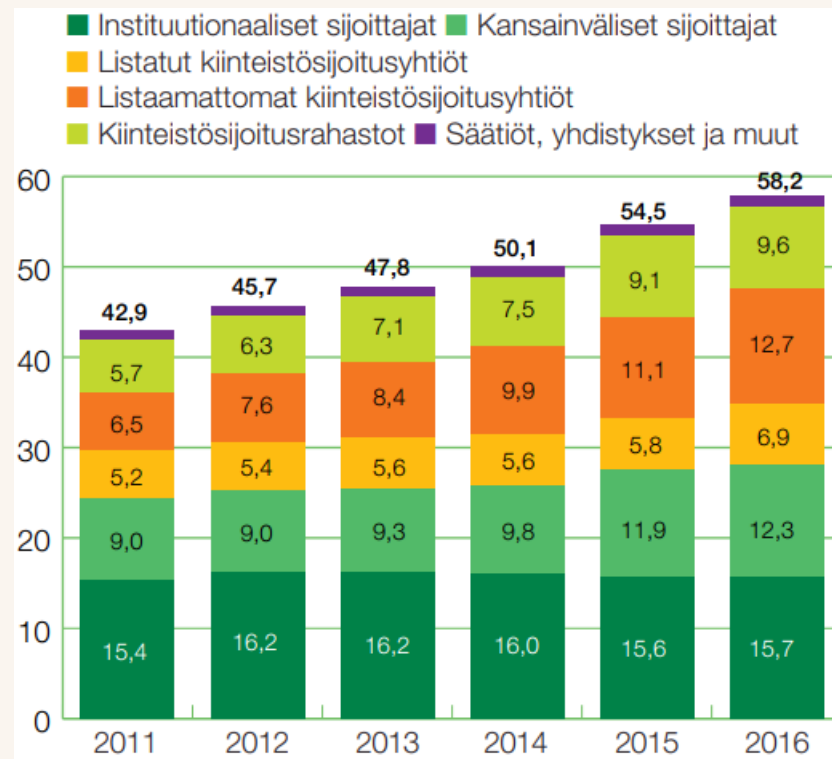
* Suljettuja rahastoja koskeva tiedonkeruu alkoi vuoden 2014 viimeisellä neljänneksellä.

Lähde: Suomen Pankki.

Ammattimaiset kiinteistösijoitusmarkkinat ovat kokonaisuutena kasvaneet tasaisesti

Suorat kiinteistösijoitukset Suomessa, mrd. euroa

Lähde: KTI:n markkinakatsaus, kevät 2017.

Johtopäätökset

Vakaat rahoitusolot sekä tarkoituksenmukainen ja riittävä sääntely ovat kaikkien etu

- Vakavaraiset ja maksuvalmiudeltaan vahvat, hyvin johdetut pankit pystyvät välittämään riittävästi rahoitusta vaikeissakin taloustilanteissa
- Euroopan järjestelmäriskikomitea varoitti Suomea kotitalouksien suuresta velkaantuneisuudesta, johon liittyy keskipitkän aikavälin järjestelmätason riskejä
- Pahimpien ylilyöntien, kuten velkavetoisten hintakuplien ja hintaromahdusten, ehkäiseminen on myös yksittäisten velallisten ja sijoittajien etu

Kiitos!

marja.nykanen@bof.fi

@MarjaNykanen